

16.2 วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

รายได้จากกิจการโรงพยาบาล

บริษัทแบ่งรายได้จากกิจการโรงพยาบาล ออกเป็น 2 กลุ่มหลักตามประเภทของผู้ป่วย ได้แก่ ผู้ป่วยทั่วไป และผู้ป่วยจากโครงการสวัสดิการภาครัฐ โดยมีรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

รายได้จากกิจการโรงพยาบาล

รายได้จากกิจการโรงพยาบาล	งบการเงินเฉพาะกิจการ		งบการเงินรวม			
	2556		2557		2558	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป						
รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยนอก (OPD)	215.42	26.9	270.70	28.5	285.96	27.9
รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยใน (IPD)	197.99	24.7	223.63	23.6	240.56	23.5
รวมรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป	413.40	51.5	494.33	52.1	526.52	51.4
รายได้จากโครงการสวัสดิการภาครัฐ						
โครงการประกันสังคม	360.68	45.0	413.59	43.6	455.64	44.5
โครงการภาครัฐอื่นๆ	28.20	3.5	41.21	4.3	42.13	4.1
รวมรายได้จากโครงการภาครัฐ	388.87	48.5	454.80	47.9	497.78	48.6
รวมรายได้จากกิจการโรงพยาบาล	802.28	100.0	949.13	100.0	1,024.29	100.0

รายได้จากกิจการ โรงพยาบาลเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงปี 2556-2558 โดยอยู่ที่ 802.28 ล้านบาท 949.13 ล้านบาท และ 1,024.29 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรายได้จากกิจการ โรงพยาบาลเติบโตอย่างมีนัยสำคัญที่อัตราเฉลี่ยต่อปี (CAGR) อยู่ที่ร้อยละ 13.0 เป็นผลจากการที่บริษัทฯ มีนโยบายเพิ่มศักยภาพในการให้บริการรักษาพยาบาล โดยการเพิ่มจำนวนแพทย์และพยาบาลผู้ให้บริการ รวมถึงการขยายขอบเขตการรักษาโรคเฉพาะทางและการรักษาโรคที่มีความซับซ้อนสูง เป็นผลให้สามารถดึงดูดกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปให้เข้ารับการรักษาที่บริษัทฯ เพิ่มขึ้น และยังส่งผลให้มีจำนวนผู้ประกันตนตามโครงการประกันสังคมลงทะเบียนกับโรงพยาบาลในกลุ่มบริษัท เพิ่มขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ การเข้าลงทุนในบริษัทย่อยตั้งแต่ปี 2557 และรวมรายได้บริษัทย่อยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในงบการเงินรวมตั้งแต่พฤษภาคม 2557 เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันการเติบโตรายได้กิจการ โรงพยาบาลในปี 2557-2558

ทั้งนี้หากพิจารณาโครงสร้างรายได้จากกิจการ โรงพยาบาล พบว่ารายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 12.9 และรายได้จากโครงการสวัสดิการภาครัฐ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 13.1 ทั้งนี้ บริษัทฯ มีนโยบายเพิ่มสัดส่วนรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปที่เข้ามาใช้บริการ โรงพยาบาลราชธานี เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีอัตราค่าไถ่ขั้นต่ำสูงกว่าอัตราค่าไถ่ขั้นต่ำของกลุ่มผู้ป่วยตามโครงการสวัสดิการภาครัฐ และพยายามขยายการให้บริการกลุ่มผู้ป่วยโครงการประกันสังคมที่โรงพยาบาลราชธานี โรจนะ โดยรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปของบริษัทฯ โดยรวมในปี 2558 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.4 ของรายได้จากกิจการ โรงพยาบาล และสัดส่วนรายได้จากโครงการประกันสังคมในปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 42.2

ทั้งนี้ รายได้จากกิจการ โรงพยาบาลแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไป

รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปแบ่งได้เป็น รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยนอก (OPD) และรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยใน (IPD) โดยในระหว่างปี 2556-2558 บริษัทฯมีรายได้จากกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปเป็นจำนวน 413.40 ล้านบาท 494.33 ล้านบาท และ 526.52 ล้านบาท ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 12.9

รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยนอกเพิ่มขึ้นจาก 215.42 ล้านบาทในปี 2556 มาอยู่ที่ 270.70 ล้านบาท และ 285.96 ล้านบาทในปี 2557-2558 ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 15.2 โดยปัจจัยเติบโตหลักมาจากจำนวนการใช้บริการกลุ่มผู้ป่วยทั่วไปประเภทผู้ป่วยนอกเพิ่มขึ้น จาก 175,848 ครั้งในปี 2556 เป็น 208,568 ครั้ง และ 214,538 ครั้งในปี 2557 และ 2558 ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 10.5 นอกจากนี้รายได้ผู้ป่วยนอกเฉลี่ยต่อครั้ง เพิ่มขึ้น จาก 1,225 บาทต่อครั้งในปี 2556 เป็น 1,298 บาทต่อครั้ง และ 1,333 บาทต่อครั้งในปี 2557 และ 2558 ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 4.3 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของอัตราค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยตามความสามารถในการให้บริการแก่ผู้ป่วยด้วยทีมแพทย์เฉพาะทางที่เพิ่มขึ้นและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยมากขึ้น ทำให้มีความสามารถรักษาผู้ป่วยในโรคที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ในขณะที่รายได้จากกลุ่มผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นจาก 197.99 ล้านบาทในปี 2556 เป็น 223.63 ล้านบาท และ 240.56 ล้านบาท ในปี 2557-2558 ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 10.2 โดยอัตราการเข้าใช้บริการใหม่ของผู้ป่วยทั่วไปประเภทผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นจาก 42 เตียงต่อวันในปี 2556 เป็น 48 เตียงต่อวันในปี 2557 ปรับลดลงเหลือ 43 เตียงต่อวัน ในปี 2558 เนื่องจาก ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลให้ผู้ป่วยชะลอการใช้จ่าย แต่ในช่วงปี 2556-2558 รายได้ผู้ป่วยในเฉลี่ยต่อครั้ง เพิ่มขึ้นจาก 12,898 บาทต่อครั้งในปี 2556 มาอยู่ที่ 12,772 บาทต่อครั้ง 15,243 บาทต่อครั้ง ในปี 2557 และปี 2558 ตามลำดับ ปรับเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 8.7 ซึ่งรายได้เฉลี่ยต่อคนที่เพิ่มขึ้น เป็นผลจากการที่บริษัทฯเพิ่มศักยภาพในการให้บริการรักษาพยาบาล ทำให้สามารถให้บริการตรวจรักษาโรคที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยการเปิดคลินิกเฉพาะทางเพิ่มเติม อาทิเช่น ศูนย์หัวใจ ซึ่งเริ่มเปิดให้บริการในปี 2558 ซึ่งจากการพัฒนาเพิ่มศักยภาพและความหลากหลายในการให้บริการ จากคุณภาพการให้บริการที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวทำให้บริษัทสามารถปรับขึ้นราคาการรักษาพยาบาลได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อครั้งในการให้บริการแก่กลุ่มผู้ป่วยผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นเนื่องจากบริษัทฯสามารถให้บริการทางการแพทย์ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นซึ่งมีอัตราค่าบริการเฉลี่ยต่อครั้งในระดับสูงขึ้น

รายได้จากโครงการสวัสดิการภาครัฐ

รายได้จากโครงการภาครัฐของบริษัทฯในปี 2556-2558 เท่ากับ 388.87 ล้านบาท 454.80 ล้านบาท และ 497.78 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรายได้จากโครงการภาครัฐประกอบด้วยรายได้ 2 ประเภทหลัก คือ รายได้จากโครงการประกันสังคมและรายได้จากโครงการภาครัฐอื่นๆ ได้แก่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กองทุนเงินทดแทน สวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ เป็นต้น

รายได้จากโครงการภาครัฐโดยส่วนใหญ่ของบริษัทฯมาจากรายได้จากโครงการประกันสังคม โดยในปี 2556-2558 รายได้จากโครงการประกันสังคมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45.0 ร้อยละ 43.6 และร้อยละ 44.5 ของรายได้จากกิจการโรงพยาบาลของบริษัทฯ ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ประเภทนี้ ได้แก่ (1) จำนวนผู้ประกันตนลงทะเบียน (2) นโยบายของภาครัฐในการกำหนดอัตราค่าบริการทางการแพทย์เหมาจ่ายและอัตราค่าบริการทางการแพทย์ส่วนเพิ่มประเภทต่างๆ (3) ความถี่ที่ผู้ป่วยใช้บริการและระดับความรุนแรงของอาการเจ็บป่วย และ (4) ศักยภาพของโรงพยาบาลในการให้บริการแก่ผู้ป่วยตามโครงการประกันสังคม ทั้งนี้ จำนวนผู้ประกันตนที่มีชื่อลงทะเบียนกับโรงพยาบาลในกลุ่มบริษัท มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก 116,060 คน ในปี 2556 เป็น 133,518 คน และ 143,272 คนในปี

- (1) รายได้ส่วนเพิ่มจากการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง : เป็นรายได้ค่าบริการประเภทซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปี 2555 สำหรับกรณีที่โรงพยาบาลให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยใน (IPD) ซึ่งมีการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง และต้องเข้ารับรักษาตัวในฐานะผู้ป่วยใน โดยสำนักงานประกันสังคมใช้แนวทางการคำนวณตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (Diagnosis Related Groups : DRGs) ในการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของกลุ่มโรคแต่ละประเภท และกำหนดหน่วยที่ใช้เปรียบเทียบ คือ ค่าน้ำหนักสัมพัทธ์ปรับตามวันนอน (Adjusted Relative Weight : AdjRW) ซึ่งกลุ่มโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูงตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวคือ อาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีค่า AdjRW มากกว่าหรือเท่ากับ 2 โดยในปี 2558 สำนักงานประกันสังคมกำหนดค่าบริการส่วนเพิ่มในอัตรา AdjRW ละไม่เกิน 15,000 บาท โดยในปี 2557 และ 2558 ทางสำนักงานประกันสังคมกำหนดวงเงินงบประมาณไม่เกิน 560 บาทต่อ 1 ผู้ประกันตนต่อปี ดังนั้นหากสถานพยาบาลทั่วประเทศมีการตั้งเบิกค่าบริการในส่วนโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูงเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจเกินกว่างบประมาณเดิมที่ภาครัฐกำหนดไว้ จะส่งผลให้อัตราการจ่ายเงินเพิ่มดังกล่าวอาจลดลงต่ำกว่า 15,000 บาทต่อ 1 ค่า AdjRW ดังนั้น บริษัทฯจึงรับรู้รายได้แบบอนุรักษนิยมโดยประเมินอัตราการจ่ายเงินเพิ่มต่อ AdjRW อยู่ที่ 10,000 บาทต่อ 1 ค่า AdjRW ซึ่งต่ำกว่าอัตราการจ่ายเงินสูงสุดที่ไม่เกิน 15,000 บาท ต่อ 1 ค่า AdjRW หรือคิดเป็นอัตราส่วนลดร้อยละ 33.33
- (2) รายได้ส่วนเพิ่มตามอัตราการให้บริการของผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยง : เป็นรายได้ที่ขึ้นอยู่กับจำนวนการใช้บริการของผู้ป่วยตามโครงการประกันสังคม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ป่วยนอกที่เข้ารับการรักษาโรคเรื้อรัง 26 ประเภทตามที่สำนักงานประกันสังคมกำหนด (ให้น้ำหนักร้อยละ 90) อาทิเช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคเส้นเลือดในสมองแตก โรคไตวายเรื้อรัง เป็นต้น และ กลุ่มผู้ป่วยในซึ่งมีอาการเจ็บป่วยด้วยโรคที่มีค่า AdjRW น้อยกว่า 2 (ให้น้ำหนักร้อยละ 10) โดยสำนักงานประกันสังคมกำหนดค่ากลางของอัตราจ่ายเงินเพิ่มตามภาวะเสี่ยงในปี 2556-2558 เท่ากับ 432 บาทต่อคนต่อปี โดยกำหนดเงินงบประมาณรายปีในส่วนดังกล่าวเป็นเงินกองทุนในส่วนของภาวะเสี่ยงสำหรับผู้ป่วยประกันสังคมทั้งประเทศด้วย 432 บาท คูณด้วยจำนวนผู้ประกันตนทั้งประเทศ โดยสำนักงานประกันสังคมจะพิจารณาจ่ายเงินตามเกณฑ์ภาวะเสี่ยงดังกล่าวจากสถิติการเข้ารับการรักษาภายใต้เกณฑ์ดังกล่าวของแต่ละโรงพยาบาล เทียบกับ สถิติการเข้ารับการรักษาภายใต้เกณฑ์ภาวะเสี่ยงของผู้ป่วยประกันสังคมทั้งประเทศ เพื่อพิจารณาจ่ายตามสถิติความถี่ในการใช้บริการของผู้ป่วยตามเกณฑ์ให้แก่โรงพยาบาลแต่ละแห่งภายใต้วงเงินงบประมาณรวมต่อปีตามที่กำหนด

- รายได้จากการรักษาพยาบาลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง : การให้บริการรักษาพยาบาลบางประเภท โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง บริษัทฯสามารถเบิกค่าบริการได้ตามที่ให้บริการรักษาแก่ผู้ป่วยจริง ภายใต้เงื่อนไขและอัตราค่าบริการที่สำนักงานประกันสังคมกำหนดไว้ อาทิเช่น การฟอกเลือดด้วยไตเทียม การให้เคมีบำบัดแก่ผู้ป่วยโรคมะเร็ง การผ่าตัดหัวใจแบบเปิด การผ่าตัดใส่อวัยวะเทียมในการบำบัดรักษาโรค การผ่าตัดสมอง เป็นต้น โดยโรงพยาบาลที่มีศักยภาพการตรวจรักษาสูงก็จะมีความสามารถให้บริการการรักษาที่ซับซ้อนตามเกณฑ์ดังกล่าวได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้โรงพยาบาลได้รับรายได้ในส่วนนี้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ทั้งนี้ บริษัทฯมีรายได้จากโครงการประกันสังคมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องระหว่างปี 256-2558 เป็นผลสืบเนื่องจาก

- (1) การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกันตนที่เลือกลงทะเบียนกับบริษัทฯ (2) สำนักงานประกันสังคมพิจารณาปรับเพิ่มอัตราค่าบริการทางการแพทย์เหมาจ่ายจากเดิม 1,446 บาทต่อคนต่อปี ในปี 2556 เพิ่มเป็น 1,460 บาทต่อคนต่อปี ในปี 2557 (3)

จากการพัฒนามาตรฐานการให้บริการอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้บริษัทฯ มีโอกาสให้บริการผู้ป่วยตามโครงการประกันสังคมที่เข้าเกณฑ์รายได้ประกันสังคมส่วนเพิ่มอ้างอิงตามสถิติ ทั้งในส่วนของผู้ป่วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง และผู้ป่วยภาวะเสี่ยงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสถิติอัตราการให้บริการของผู้ป่วยที่เข้าข่ายภาวะเสี่ยงอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโรงพยาบาลทั่วประเทศที่เข้าร่วมระบบประกันสังคม บริษัทฯ จึงได้รับรายได้ส่วนเพิ่มซึ่งอ้างอิงตามค่าสถิติการให้บริการดังกล่าวเพิ่มขึ้น และ (4) การเข้าลงทุนในบริษัทย่อยในปี 2557 บริษัทฯ ได้รับรายได้บริษัทย่อยเข้ามาในงบการเงินรวมตั้งแต่พฤษภาคม 2557

ในส่วนของรายได้จากโครงการภาครัฐอื่นๆ ได้แก่ ค่าบริการทางการแพทย์ที่ได้รับจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ซึ่งแม้ว่าบริษัทฯ ไม่เข้าร่วมเป็นผู้ให้บริการรักษาโรคทั่วไปกับ สปสช. (โครงการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ) แต่บริษัทฯ ให้การรักษาพยาบาลอาการเจ็บป่วยบางประเภท ที่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ตามที่ให้บริการรักษาแก่ผู้ป่วยจริง ภายใต้เงื่อนไขและอัตราค่าบริการที่ สปสช. กำหนด ทั้งนี้ การรักษาพยาบาลที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าว อาทิเช่น การให้บริการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม การให้บริการสวนหัวใจ การให้การรักษานักกีฬา อุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยฉุกเฉิน 3 กองทุน เป็นต้น

ส่วนรายได้จากโครงการภาครัฐอื่นๆ นอกเหนือจากโครงการประกันสังคมดังกล่าวมาแล้ว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.5 ร้อยละ 4.3 และร้อยละ 4.1 ของรายได้จากกิจการ โรงพยาบาลในปี 2556-2558 ตามลำดับ

ต้นทุนในการประกอบกิจการโรงพยาบาล

ต้นทุนในการประกอบกิจการ โรงพยาบาล (“ต้นทุน”) ในปี 2556-2558 อยู่ที่จำนวน 572.09 ล้านบาท 722.31 ล้านบาท และ 802.82 ล้านบาท ตามลำดับ โดยต้นทุนในการประกอบกิจการในโรงพยาบาลประกอบด้วย ค่าตอบแทนบุคลากรทางการแพทย์และพยาบาล ต้นทุนยา เวชภัณฑ์ วัสดุสิ้นเปลืองทางการแพทย์ ค่าเสื่อมราคา และต้นทุนอื่นๆ เป็นต้น ทั้งนี้ ต้นทุนหลักของบริษัทฯ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมแพทย์ และ ต้นทุนยา เวชภัณฑ์และวัสดุสิ้นเปลือง โดยต้นทุนดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 23.13 และร้อยละ 22.87 ของต้นทุนกิจการโรงพยาบาลตามลำดับ

ต้นทุนดังกล่าวเมื่อคิดเป็นสัดส่วนต้นทุนกิจการ โรงพยาบาลต่อรายได้จากกิจการโรงพยาบาล (“สัดส่วนต้นทุน”) ในปี 2556-2558 อยู่ที่ ร้อยละ 71.3 ร้อยละ 76.1 และ ร้อยละ 78.4 ตามลำดับ โดยสัดส่วนดังกล่าวเพิ่มขึ้น ปัจจัยหลักมาจากประชาชนและผู้ให้บริการเพิ่มความระมัดระวังและควบคุมการใช้จ่าย ซึ่งเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2557-2558 ส่งผลให้ผู้ป่วยหันมาใช้สิทธิประกันสังคมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผู้ป่วยนอกโครงการประกันสังคม OPD ซึ่งจำนวนผู้ป่วยโครงการประกันสังคม OPD เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2556 อยู่ที่ 301,940 ครั้ง มาอยู่ที่ 331,508 ครั้ง และ 358,799 ครั้ง ในปี 2557 และ 2558 ตามลำดับ หรือเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 9.0 ส่งผลให้บริษัทฯ มีต้นทุนการรักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้นตามการมาใช้บริการ ในขณะที่รายได้จากการให้บริการคงที่ตามอัตราเหมาจ่ายของสำนักงานประกันสังคมที่ 1,460 บาท/คน/ปี บวกด้วยส่วนเพิ่มจากรายได้ภาระเสี่ยงบางส่วน

ปี	2556	2557*	2558
จำนวนผู้ประกันตน (เฉลี่ย)	116,060	133,518	143,272
ผู้ป่วยนอกโครงการประกันสังคม (ครั้ง)	301,940	331,508	358,799
ผู้ป่วยในโครงการประกันสังคม (เตียงต่อวัน)	15	17	19

หมายเหตุ * บริษัทฯ รวมผลการดำเนินงานบริษัทย่อยเข้ามาตั้งแต่ 1 พ.ค. 2557

นอกจากนี้ในปี 2558 มีการปรับปรุงรายได้จากการรักษาผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง (AdjRW มากกว่าหรือเท่ากับ 2) เนื่องจากสำนักงานประกันสังคมมีหนังสือแจ้งแก่สถานพยาบาลภายใต้โครงการประกันสังคมขอปรับลดอัตราค่าบริการทางการแพทย์ของค่าบริการค้างจ่ายในปี 2556 โดยจ่ายภายใต้กรอบวงเงินที่เหลือจากวงเงินทั้งหมด 4,460 ล้านบาทต่อปี ส่งผลให้บริษัทฯ ต้องปรับลดลูกหนี้สำนักงานประกันสังคมบางส่วนและส่งผลให้ต้นทุนในการประกอบกิจการโรงพยาบาลในปี 2558 เพิ่มขึ้นจำนวน 9.94 ล้านบาท อีกปัจจัยหนึ่งซึ่งได้แก่การที่บริษัทฯ เข้าลงทุนในบริษัทย่อย บริษัท โรงพยาบาลราชธานี โรจนะ จำกัด ซึ่งต้องรวมผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยเข้ามาในงบการเงินรวมตั้งแต่ปี 2557 โดยผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยในปี 2557 ยังขาดทุนและกำไรขั้นต้นยังติดลบ อย่างไรก็ตาม ผลประกอบการของบริษัทย่อยเริ่มปรับตัวไปในทิศทางที่ดีขึ้นในช่วงปี 2558 (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อ “16.7.1 ผลการดำเนินงานของบริษัท โรงพยาบาลราชธานี โรจนะ”)

กำไรขั้นต้น

	ปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		งบการเงินรวม			
	2556		2557		2558	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
กำไรขั้นต้น	230.18	28.7	226.82	23.9	221.47	21.6
กำไรจากการดำเนินงาน	160.90	20.1	132.99	14.0	112.54	11.0
กำไรสุทธิ	150.49	18.8	84.83	8.9	63.77	6.2

กำไรขั้นต้นของบริษัทฯ ในระหว่างปี 2556-2558 จำนวน 230.18 ล้านบาท 226.82 ล้านบาท และ 221.47 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 28.7 ร้อยละ 23.9 และร้อยละ 21.6 ตามลำดับ โดยสาเหตุหลักที่อัตราส่วนกำไรขั้นต้นในปี 2558 ลดลง เมื่อเทียบกับปี 2557 และปี 2556 มีปัจจัยหลักจากการที่บริษัทฯ เข้าลงทุนในบริษัทย่อย ซึ่งผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยยังขาดทุนและกำไรขั้นต้นยังติดลบ และสำนักงานประกันสังคมขอปรับลดอัตราค่าบริการทางการแพทย์ของผู้ป่วยในซึ่งป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูงค้างจ่ายของปี 2556 ซึ่งบริษัทฯ ปรับปรุงโดยการปรับเพิ่มต้นทุนในปี 2558 รวมทั้งการขยายคลินิกเฉพาะทาง ทำให้มีค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์และพยาบาลเพิ่มเติม

รายได้อื่น

รายได้อื่นเป็นรายได้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับกาให้บริการรักษาพยาบาลโดยตรง ประกอบด้วย รายได้ค่าสาธารณูปโภค รายได้ค่าเช่ารับ รายได้ดอกเบี้ยรับ และรายได้อื่นๆ โดยในระหว่างปี 2556-2558 บริษัทฯ มีรายได้อื่นเป็นจำนวน 4.19 ล้านบาท 8.59 ล้านบาท และ 10.61 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 0.5 ร้อยละ 0.9 และร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

กำไรสุทธิ

บริษัทมีกำไรสุทธิในปี 2556-2558 จำนวน 150.49 ล้านบาท 84.83 ล้านบาท และ 63.77 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 18.8 ร้อยละ 8.9 และร้อยละ 6.2 ตามลำดับ ซึ่งแนวโน้มอัตรากำไรสุทธิลดลงตั้งแต่ปี 2556 ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆที่เพิ่มขึ้นดังที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยสัดส่วนต้นทุนในการประกอบกิจการโรงพยาบาลเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รวมปี 2556-2558 อยู่ที่ร้อยละ 71.3 ร้อยละ 76.1 และ ร้อยละ 78.4 ตามลำดับ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริหารเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รวมปี 2556-2558 มีสัดส่วนร้อยละ 8.6 ร้อยละ 9.9 และร้อยละ 10.6 ตามลำดับ โดยการลดลงของกำไรสุทธิเป็นผลจากปัจจัยหลักดังต่อไปนี้

- สัดส่วนต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้จากกิจการโรงพยาบาลเพิ่มขึ้น เนื่องจาก อัตราการมาใช้บริการของผู้ป่วยประกันสังคมเพิ่มสูงขึ้น
- สิทธิประโยชน์ทางภาษีนิติบุคคลจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) หมดอายุในปี 2557
- การลงทุนในบริษัทย่อยในปี 2557 ซึ่งผลการดำเนินงานในปี 2557-2558 ยังอยู่ในสถานะขาดทุน

16.3 วิเคราะห์ฐานะการเงิน

16.3.1 สินทรัพย์

สินทรัพย์ของบริษัทแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน ได้แก่ เงินสด ลูกหนี้การค้า และลูกหนี้อื่น สินค้าคงเหลือ เป็นต้น และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ได้แก่ ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ ค่าความนิยม เงินมัดจำค่าที่ดิน เป็นต้น โดยสินทรัพย์รวมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 มีจำนวน 613.74 ล้านบาท 1,136.82 ล้านบาท และ 1,075.70 ล้านบาท ตามลำดับ โดยการขยายตัวของสินทรัพย์เฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ร้อยละ 32.4 ซึ่งหากพิจารณาในช่วงเวลาดังกล่าว พบว่าการขยายตัวของสินทรัพย์จะเพิ่มขึ้นสูงสุดในช่วงปี 2557 เนื่องจากการรวมสินทรัพย์ของบริษัทย่อยเข้ามาแสดงในงบการเงินรวมของบริษัทฯภายหลังจากการเข้าลงทุนในบริษัทย่อยในสัดส่วนร้อยละ 52.17 ในปี 2557

สินทรัพย์หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 จำนวน 144.56 ล้านบาท 270.82 ล้านบาท และ 230.92 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมปี 2556-2558 อยู่ที่ร้อยละ 23.6 ร้อยละ 23.8 และร้อยละ 21.5

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 จำนวน 469.18 ล้านบาท 865.99 ล้านบาท และ 844.78 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นรายการที่มีสัดส่วนสูงสุดในกลุ่มสินทรัพย์ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 โดยมีสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมร้อยละ 71.3 ร้อยละ 66.1 และ ร้อยละ 67.1 ตามลำดับ ทั้งนี้ สัดส่วนของสินทรัพย์ประเภทดังกล่าวต่อสินทรัพย์รวมลดลงตั้งแต่ปี 2556 จากการทยอยตัดจ่ายค่าเสื่อมราคา รวมทั้งบริษัทฯไม่มีการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมูลค่าสูงในช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากนี้ บริษัทฯมีค่าความนิยม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2558 จำนวน 88 ล้านบาท เนื่องจากการเข้าลงทุนซื้อหุ้นในบริษัทย่อยร้อยละ 52.17 ในปี 2557 ซึ่งเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมร้อยละ 7.8 ร้อยละ 8.2

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 บริษัทฯมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเป็นจำนวน 6.26 ล้านบาท 12.20 ล้านบาท และ 14.85 ล้านบาท ตามลำดับ

ลูกหนี้สำนักงานประกันสังคม

ลูกหนี้สำนักงานประกันสังคม เกิดจากลูกหนี้ที่เรียกเก็บเงินและรอการจ่ายชำระจากสำนักงานประกันสังคม จากการให้บริการตรวจรักษาผู้ป่วยตามสิทธิโครงการประกันสังคมซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่

(1) ลูกหนี้สำนักงานประกันสังคมซึ่งอ้างอิงตามค่าสถิติการให้บริการ ได้แก่ (1.1) อ้างอิงสถิติผู้ป่วยในที่มีผู้ป่วยด้วยโรคที่มีค่าใช้จ่ายสูง (AdjRW มากกว่าหรือเท่ากับ 2) ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปี 2555 และ (1.2) อ้างอิงสถิติผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยง ทั้งนี้ สำนักงานประกันสังคมจะเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติผู้ป่วยจากโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการประกันสังคมทั่วประเทศเพื่อใช้ในการคำนวณการจ่ายค่าบริการส่วนเพิ่มดังกล่าวให้แก่โรงพยาบาลแต่ละแห่งในภายหลัง ซึ่งบริษัทฯ จะใช้สมมุติฐานที่เหมาะสมในการประมาณการรายได้ที่บริษัทฯ คาดว่าจะได้รับในแต่ละงวด

(2) ลูกหนี้สำนักงานประกันสังคมค่าบริการเหมาจ่ายเบื้องต้น ได้แก่ ลูกหนี้รอการชำระจากอัตราค่าบริการเหมาจ่าย ซึ่งสำนักงานประกันสังคมจะแบ่งจ่ายเงินให้แก่บริษัทฯ เป็นรายเดือนตามจำนวนผู้ประกันตนเฉลี่ย

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ จัดประเภทการรอรับชำระเงินภายใต้โครงการประกันสังคมบางกรณีเป็นลูกหนี้การค้า ซึ่งได้แก่ กรณีรักษาพยาบาลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะทาง ซึ่งเป็นการเบิกนอกเหนือเหมาจ่าย อาทิเช่น การฟอกเลือดด้วยไตเทียม การให้เคมีบำบัดแก่ผู้ป่วยโรคมะเร็ง การผ่าตัดหัวใจแบบเปิด การผ่าตัดใส่อวัยวะเทียมในการบำบัดรักษาโรค เป็นต้น ซึ่งภายหลังการให้บริการรักษา บริษัทฯ จะส่งเอกสารหลักฐานการให้บริการเพื่อประกอบการเบิกค่าบริการจากสำนักงานประกันสังคมต่อไป

โดยลูกหนี้สำนักงานประกันสังคม ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2556 2557 และ 2558 จำนวน 78.65 ล้านบาท 135.21 ล้านบาท และ 106.75 ล้านบาท ตามลำดับ โดยลูกหนี้สำนักงานประกันสังคม ในปี 2557 เพิ่มขึ้นสูง เป็นผลมาจากการรวมบริษัทย่อยเข้ามาในงบการเงินรวมปี 2557 ภายหลังการลงทุนซื้อหุ้นบริษัทย่อยร้อยละ 52.17 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้วทั้งหมด รวมทั้งยังเป็นผลกระทบจากการจ่ายเงินให้แก่โรงพยาบาลภายใต้โครงการประกันสังคมล่าช้ากว่ากำหนด โดยสำนักงานประกันสังคมจ่ายลูกหนี้สำนักงานประกันสังคมกรณี AdjRW ≥ 2 คงค้างสะสมของปี 2556 และ 2557 ไปจ่ายชำระจริงในปี 2558 นอกจากนี้ สำหรับลูกหนี้สำนักงานประกันสังคม บริษัทฯ มีนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญทั้งจำนวนหากค้างชำระเกิน 2 ปี

รายละเอียดข้อมูลลูกหนี้สำนักงานประกันสังคม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 แสดงตามตารางดังต่อไปนี้

ลูกหนี้สำนักงานประกันสังคม (หน่วย : ล้านบาท)	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		งบการเงินรวม			
	2556		2557		2558	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ภาวะเสี่ยง	40.77	68.06	49.73	37.54	52.07	50.79
AdjRW ≥ 2	15.16	25.30	80.91	61.08	49.31	48.10
เหมาจ่าย	3.98	6.64	4.57	3.45	5.38	5.25
รวม	59.91	100.00	135.21	100.00	106.75	100.00

ลูกหนี้การค้า

บริษัทฯมีลูกหนี้การค้าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 เท่ากับ 36.10 ล้านบาท 81.87 ล้านบาท และ 74.09 ล้านบาท ตามลำดับ โดยลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากการขยายตัวของรายได้จากการรักษาพยาบาลของบริษัทฯและบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 2554 และ 2555 เท่ากับ 33 วัน 32 วัน และ 27 วัน ตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มลดลงตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของบริษัทฯในการกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ 30 วัน ในขณะที่สัดส่วนลูกหนี้การค้าค้างชำระไม่เกิน 3 เดือนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 82.0 ในปี 2554 เป็นร้อยละ 86.3 ในปี 2555 โดยการที่ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยลดลงและสัดส่วนลูกหนี้ค้างชำระไม่เกิน 3 เดือนเพิ่มขึ้น เป็นผลจาก บริษัทฯมีนโยบายการติดตามการชำระเงินลูกหนี้ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนากระบวนการสารสนเทศ เพื่อช่วยในการควบคุมและบริหารลูกหนี้ให้เป็นไปตามนโยบายการเก็บหนี้ของบริษัทฯที่ได้วางไว้ ทั้งนี้ บริษัทฯมีการกำหนดนโยบายการให้เครดิตทางการค้าแก่ลูกหนี้คู่สัญญา โดยมีระยะเวลา 30-60 วัน และจะตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญทั้งจำนวน ในกรณีที่ลูกหนี้ค้างชำระนานเกิน 1 ปี ในขณะที่กลุ่มลูกหนี้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กรมบัญชีกลาง กองทุนเงินทดแทนผู้ประสบภัยจากการทำงาน และลูกหนี้ที่ตั้งเบิกจากหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ซึ่งบริษัทฯจะตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญทั้งจำนวนหากค้างชำระเกิน 2 ปี

กรณีการตัดหนี้สูญ ฝ่ายการเงินจะดำเนินการติดตามส่งจดหมายแจ้งต่อลูกหนี้ที่มีปัญหา และหากไม่สามารถเรียกชำระหนี้ได้ จะต้องขออนุมัติจากผู้บริหารเพื่อตัดจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ โดยกรณีหนี้ที่มีมูลค่าสูงกว่า 1 แสนบาทต่อราย ต้องฟ้องศาลบังคับคดีถึงที่สุดจึงจะตัดลูกหนี้ได้

ยอดคงเหลือลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 แยกรายละเอียดตามอายุลูกหนี้การค้า แสดงตามตารางดังนี้

ลูกหนี้การค้า	ณ วันที่ 31 ธันวาคม					
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		งบการเงินรวม			
	2556		2557		2558	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ลูกหนี้การค้าที่อยู่ในกำหนดชำระ	16.85	46.7	49.27	60.2	25.35	34.2
ลูกหนี้การค้าแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระ						
ไม่เกิน 3 เดือน	11.49	31.8	22.01	26.9	23.32	31.5
มากกว่า 3 - 6 เดือน	3.30	9.1	5.06	6.2	6.43	8.7
มากกว่า 6 - 9 เดือน	1.18	3.3	4.05	5.0	6.61	8.9
มากกว่า 9 เดือนขึ้นไป	4.70	13.0	3.26	4.0	12.84	17.3
รวมลูกหนี้การค้า	37.52	103.9	83.64	102.2	74.55	100.6
หัก : ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-1.43	-3.9	-1.78	-2.2	-0.46	-0.6
รวมลูกหนี้การค้ากิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	36.10	100.0	81.87	100.0	74.09	100.0

โดยลูกหนี้การค้าที่อยู่ในกำหนดชำระปี 2557 เพิ่มขึ้นค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 เนื่องจาก ในช่วงปลายปี 2557 บริษัทฯมีลูกหนี้การค้าจากการให้บริการฉีดวัคซีนแก่พนักงานของบริษัทเอกชนรายหนึ่งมูลค่าจำนวน 23.96 ล้านบาท ซึ่งได้รับชำระเงินในปี 2558 นอกจากนี้ ลูกหนี้การค้าที่ค้างชำระมากกว่า 9 เดือนขึ้นไป ในปี 2558 เพิ่มขึ้น เนื่องจาก การค้างชำระนานของลูกหนี้การค้าภายใต้โครงการประกันสังคม กรณีการให้เคมีบำบัดแก่ผู้ป่วยโรคมะเร็ง การเบิกอุปกรณ์ในการผ่าตัดหัวใจแบบเปิด การผ่าตัดใส่อวัยวะเทียมในการบำบัดรักษาโรค ซึ่งสำนักงานประกันสังคม เปลี่ยนระบบการยื่นข้อมูลมาใช้ระบบ E-Claim จากเดิมใช้การยื่นเอกสาร ซึ่งสำนักงานประกันสังคมขอโรงพยาบาลในโครงการรอเบิกภายใต้ระบบใหม่ซึ่งเริ่มใช้ในช่วงครึ่งหลังปี 2558 ทำให้หนี้ดังกล่าวค้างชำระนาน

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ในระหว่างปี 2556-2558 บริษัทฯมุ่งเน้นลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้บริการ รวมถึงการซื้อที่ดินเพิ่มเติมในบริเวณติดกับพื้นที่โรงพยาบาลราชธานีและปรับปรุงอาคารและสิ่งปลูกสร้างเพื่อรองรับโอกาสขยายธุรกิจในอนาคต โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 บริษัทฯมีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เป็นจำนวน 437.43 ล้านบาท 751.38 ล้านบาท และ 721.79 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญระหว่างปี 2557 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าลงทุนในบริษัทย่อยระหว่างปี 2557 สัดส่วนร้อยละ 52.17 ของทุนจดทะเบียนชำระแล้ว ซึ่งบริษัทฯต้องแสดงที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ของบริษัทย่อยเป็นสินทรัพย์ตามงบการเงินรวมของบริษัทฯ

เงินมัดจำค่าที่ดิน

บริษัทฯทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินรวม 8 แปลง พื้นที่รวม 15-3-70 ไร่ ในบริเวณติดกับพื้นที่ของโรงพยาบาลราชธานี เพื่อการขยายพื้นที่การให้บริการในอนาคต โดยทยอยชำระเงินมัดจำค่าที่ดินตั้งแต่ปี 2554 ถึง 2558 ปีละ 6.43 ล้านบาท โดยจะชำระค่าที่ดินส่วนที่เหลือพร้อมทยอยรับโอนที่ดินทั้งหมดในตุลาคม 2559 โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 บริษัทฯมีเงินมัดจำค่าที่ดินสะสมเป็นจำนวนรวม 19.28 ล้านบาท 15.75 ล้านบาท และ 22.18 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ บริษัทฯรับโอนที่ดินบางส่วน มูลค่า 9.96 ล้านบาท ระหว่างปี 2557 ส่งผลให้มูลค่าเงินมัดจำสะสมลดลงในปี 2557 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อ “5.1.3 – ที่ดินรับโอนในอนาคต”)

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายการแสดงผลแตกต่างชั่วคราวระหว่าง การประเมินภาษีจากกำไรทางบัญชีกับกำไรตามเกณฑ์ภาษีอากร ทั้งนี้ ผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าวของบริษัทฯส่วนใหญ่เกิดจากรายการค้าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ และการระงับผลประโยชน์พนักงาน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายทางบัญชีแต่ไม่นับเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี ทำให้มูลค่าภาษีที่จ่ายจริงสูงกว่ามูลค่าภาษีทางบัญชีซึ่งคำนวณจากกำไรก่อนหักภาษีในงบการเงิน บริษัทฯจึงแสดงผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงิน โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 บริษัทฯมีสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวน 5.60 ล้านบาท 6.79 ล้านบาท และ 8.22 ล้านบาท ตามลำดับ

16.3.2 หนี้สิน

หนี้สินของบริษัทฯแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ หนี้สินหมุนเวียน และหนี้สินไม่หมุนเวียน ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 บริษัทฯมีหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 172.95 ล้านบาท 456.70 ล้านบาท และ 349.44 ล้านบาท ตามลำดับ โดยสัดส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อหนี้สินรวมปี 2556-2558 อยู่ที่ร้อยละ 28.2 ร้อยละ 40.2 และร้อยละ 32.5

หนี้สินไม่หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 อยู่ที่ 134.76 ล้านบาท 399.42 ล้านบาท และ 451.13 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหนี้สินหลัก ได้แก่ เงินกู้ยืมระยะยาว ซึ่งมีสัดส่วนสูงสุดในหนี้สินรวม โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 อยู่ที่ร้อยละ 24.4 ร้อยละ 39.5 และ ร้อยละ 52.3 ตามลำดับ เป็นผลจากบริษัทฯกู้ยืมเพื่อลงทุนในบริษัทย่อยในระหว่างปี 2557 และจากการนำรวมภาระเงินกู้ยืมของบริษัทย่อยดังกล่าวเป็นภาระหนี้รวมของบริษัทฯ

16.4 วิเคราะห์โครงสร้างทางการเงิน

อัตราส่วนนโยบายการเงินหลักของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 2557 และ 2558 แสดงดังนี้

- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อยู่ในระดับ 1.01 เท่า 3.05 เท่า และ 2.91 เท่า ตามลำดับ
- อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อยู่ในระดับ 0.52 เท่า 1.62 เท่า และ 2.12 เท่า ตามลำดับ
- อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย อยู่ในระดับ 21.64 เท่า 6.04 เท่า และ 5.43 เท่า ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากหนี้สินของบริษัทฯ เทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่าในปี 2557 และ 2558 อยู่ในระดับสูง ดังแสดงในอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เนื่องจาก บริษัทฯ กู้ยืมจากสถาบันการเงินมาเพื่อลงทุนในบริษัทย่อยในระหว่างปี 2557 รวมทั้งภายหลังการเข้าลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทฯ ต้องรวมภาระเงินกู้ยืมของบริษัทย่อยเข้ามาเป็นหนี้สินรวมของบริษัทฯ ในงบการเงินรวมเพิ่มขึ้น

โดยจากหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี 2557 และ 2558 บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่สามารถดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่สถาบันการเงินกำหนด โดยธนาคารจะพิจารณาการดำรงสัดส่วนดังกล่าวจากข้อมูลในงบการเงินเฉพาะกิจการประจำปี ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางด้านล่าง

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	เงื่อนไขที่สถาบันการเงินกำหนด	งบการเงินเฉพาะกิจการปี 2557	งบการเงินเฉพาะกิจการปี 2558
บริษัทฯ	2.00	2.31	2.02
บริษัทย่อย	1.50 และ 2.50	5.28	17.27

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้ทำหนังสือขอผ่อนผันการปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นดังกล่าว ซึ่งที่ผ่านมาทางธนาคารได้ดำเนินการผ่อนผันให้แก่บริษัทฯ โดยตลอด โดยบริษัทฯ ประเมินว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นดังกล่าวจะลดลงอย่างสาระสำคัญภายหลังจากการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนชนทั่วไปและเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จากการเพิ่มขึ้นของทุนจดทะเบียนและส่วนเกินทุนจากการเสนอขายหุ้นแก่ประชาชนชนทั่วไป ซึ่งจะทำให้บริษัทฯ มีโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

16.5 วิเคราะห์สภาพคล่อง

กระแสเงินสด

รายละเอียดแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของกระแสเงินสดแยกตามประเภท สรุปตามตาราง ดังต่อไปนี้

(ล้านบาท)	ปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	งบการเงินรวม	
	2556	2557	2558
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมการดำเนินงาน	206.59	125.44	162.52
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมการลงทุน	(106.67)	(220.05)	(43.96)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	(147.53)	100.55	(115.91)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(47.61)	5.94	2.64
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ต้นงวด	53.87	6.26	12.20
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ปลายงวด	6.26	12.20	14.85

ปี 2556 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิลดลงจำนวน 47.61 ล้านบาท ซึ่งแม้ว่าบริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมการดำเนินงาน 206.59 ล้านบาท และมีกระแสเงินสดจากการกู้ยืมระยะยาวจำนวน 25.00 ล้านบาท แต่ในขณะเดียวกัน บริษัทฯ ได้ลงทุนซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 100.41 ล้านบาท จ่ายมัดจำค่าที่ดิน 6.43 ล้านบาท ชำระคืนเงินกู้ยืม 33.42 ล้านบาท ชำระดอกเบี้ย 9.81 ล้านบาท และจ่ายเงินสดปันผล 135.08 ล้านบาท ทำให้เงินสดสุทธิลดลงจากปีก่อนหน้า

ในปี 2557 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้นจำนวน 5.94 ล้านบาท ซึ่งปัจจัยหลักมาจากกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน 125.44 ล้านบาท รวมกับเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาวจำนวน 354.66 ล้านบาท รวมทั้งเงินกู้ยืมจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกันจำนวน 118.63 ล้านบาท แต่มีการใช้กระแสเงินสดเพื่อลงทุนจำนวน 220.05 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการลงทุนในบริษัทย่อยจำนวน 123.03 ล้านบาท และลงทุนซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 84.81 ล้านบาท นอกจากนี้ยังจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาวจากสถาบันการเงินจำนวน 211.94 ล้านบาท จ่ายชำระดอกเบี้ยจำนวน 24.81 ล้านบาท และจ่ายเงินสดปันผลจำนวน 114.94 ล้านบาท

ปี 2558 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิจำนวน 2.64 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน 162.52 ล้านบาท รวมกับเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวจากสถาบันการเงิน 435.85 ล้านบาท และเงินสดรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกันจำนวน 50.00 ล้านบาท ในขณะที่มีกระแสเงินสดใช้ไปจากการลงทุนซื้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ จำนวน 37.60 ล้านบาท รวมทั้งการจ่ายคืนเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินจำนวน 316.92 ล้านบาท จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน 192.08 ล้านบาท จ่ายชำระดอกเบี้ย 34.79 ล้านบาท และจ่ายเงินสดปันผล 65.43 ล้านบาท

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ปี 2556-2558 บริษัทฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) ในระดับ 0.84 เท่า 0.58 เท่า และ 0.64 เท่า ในขณะที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (Quick Ratio) ในระดับ 0.72 เท่า 0.51 เท่า และ 0.57 เท่า ตามลำดับ ทั้งนี้พิจารณาจากอัตราส่วนสภาพคล่องประเภทต่างๆ พบว่า สภาพคล่องของ บริษัทฯ ในปี 2558 มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นจากปี 2557 ซึ่งเป็นช่วงที่บริษัทฯ ได้เริ่มเข้าลงทุนในบริษัทย่อย โดยในปี 2558 บริษัทฯ ได้เข้าไปปรับปรุงนโยบายเกี่ยวกับเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทย่อย ส่งผลให้อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเริ่มปรับตัวสูงขึ้น

วงจรมีเงินสด

วงจรมีเงินสดเฉลี่ยของบริษัทฯ ปี 2556-2558 อยู่ที่ 14 วัน 18 วัน และ 26 วัน ตามลำดับ โดยวงจรมีเงินสดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าบริษัทฯ ต้องเตรียมเงินสดเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจโดยเฉลี่ยประมาณ 19 วัน ซึ่งที่ผ่านมามีบริษัทฯ บริหารสภาพคล่องโดยใช้กระแสเงินสดภายในกิจการเป็นหลัก และใช้เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องอีกทางหนึ่ง

16.6 อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น

อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) ปี 2556-2558 คิดเป็นร้อยละ 50.44 ร้อยละ 28.92 และร้อยละ 22.95 ตามลำดับ โดยอัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นลดลงเป็นผลจาก

- (1) สัดส่วนต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้จากกิจการ โรงพยาบาลเพิ่มขึ้น เนื่องจาก อัตราการมาใช้บริการของผู้ป่วยประกันสังคมเพิ่มสูงขึ้น
- (2) สิทธิประโยชน์จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) หักอายุในปี 2557
- (3) การลงทุนในบริษัทย่อย ซึ่งผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยยังอยู่ในสถานะขาดทุน

16.7.3 การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC)

แผนการรวมกลุ่ม AEC กำหนดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 จะส่งผลทั้งด้านบวกและลบต่อธุรกิจให้บริการทางการแพทย์ โดยการรวมกลุ่ม AEC ข้างต้น คาดว่าจะมีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเนื่องจากธุรกิจให้บริการทางการแพทย์ของไทย มีชื่อเสียงด้านคุณภาพการรักษาและให้บริการอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการรักษาในขณะเดียวกัน การรวมกลุ่ม AEC อาจเป็นผลให้การโยกย้ายบุคลากรทางการแพทย์เป็นไปโดยสะดวก ซึ่งจะส่งผลให้เกิดภาวะขาดแคลนแพทย์และพยาบาลในอนาคต เนื่องจากโยกย้ายไปให้บริการในประเทศที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า อาทิ สิงคโปร์และมาเลเซีย

ทั้งนี้ นโยบายของกลุ่มบริษัทเน้นให้บริการแก่ผู้ป่วยในประเทศเป็นหลัก จึงไม่ได้รับผลบวกจากการรวมกลุ่ม AEC โดยตรง แต่อาจได้รับผลบวกทางอ้อม เนื่องจากการรวมกลุ่ม AEC สนับสนุนให้การลงทุนขยายตัวและการโยกย้ายแรงงานเป็นไปโดยสะดวก ส่งผลให้จำนวนแรงงานในพื้นที่เพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลบวกต่อรายได้ของกลุ่มบริษัท อย่างไรก็ตาม อาจมีความเสี่ยงจากบุคลากรทางการแพทย์ถูกชักชวนไปให้บริการในประเทศที่ให้ผลตอบแทนสูง

16.7.4 นโยบายด้านสุขภาพของภาครัฐ

รายได้หลักของบริษัทฯ ได้รับจากโครงการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพของภาครัฐ ซึ่งในปี 2558 มีสัดส่วนร้อยละ 48.6 และหากนับรวมเฉพาะรายได้จากโครงการประกันสังคม จะคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.5 ของรายได้จากกิจการโรงพยาบาล โดยอัตราค่าบริการของโครงการภาครัฐที่จ่ายให้แก่โรงพยาบาล ขึ้นอยู่กับมูลค่างบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปี และแนวทางการจัดสรรงบประมาณซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเป็นประจำ ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงนโยบายด้านสุขภาพของภาครัฐอาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทอย่างมีนัยสำคัญในอนาคต

16.7.5 การบังคับใช้มาตรฐานทางบัญชีและมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับใหม่

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 คือ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 4 เรื่องสัญญาประกันภัย อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่ามาตรฐานรายงานทางการเงินข้างต้นจะไม่มีผลกระทบต่อฐานะทางการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติในงวดที่มีผลบังคับใช้

16.7.6 การเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (Initial Public Offering : IPO)

บริษัทฯ เสนอขายหุ้นให้แก่ประชาชนในครั้งนี้อยู่ในสัดส่วนประมาณร้อยละ 25 ของทุนชำระแล้วโดยจำนวนหุ้นจดทะเบียนจะเพิ่มขึ้นจาก 225,000,401 หุ้น เป็น 300,000,000 หุ้น ซึ่งภายหลังการเสนอขายหุ้นดังกล่าวจะเป็นผลให้อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับส่วนทุนและจำนวนหุ้นจะลดลงในอนาคต เนื่องจากผลกระทบของส่วนทุนและจำนวนหุ้นที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเพิ่มขึ้น (Dilution Effects) โดยอัตราส่วนทางการเงินที่ได้รับผลกระทบได้แก่ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (Earnings per Share) และอัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity) เป็นต้น โดยหากใช้ผลการดำเนินงานปี 2558 เป็นเกณฑ์ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้นจะลดลงจาก 0.28 บาทต่อหุ้นภายใต้ฐานจำนวนหุ้นเดิม เป็น 0.21 บาทต่อหุ้นภายใต้ฐานจำนวนหุ้นใหม่

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในระยะยาว เนื่องจากจะนำเงินที่ได้รับจากการ IPO ใช้ลงทุนเพื่อขยายศักยภาพในการให้บริการทางการแพทย์ รวมถึงใช้สนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อขยายธุรกิจ นอกจากนี้ การมีสถานะเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ธุรกิจ และช่วยให้บริษัทฯ สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีความหลากหลายและมีต้นทุนต่ำกว่าเดิมได้ ซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นการสนับสนุนการเติบโตและอัตราการทำกำไรของบริษัทฯ และคาดว่าจะสามารถชดเชยผลกระทบจากจำนวนหุ้นที่เพิ่มขึ้นได้